

Rainer J. Hanshe: *The Acolytes*

MARKKU NIVALAINEN

Akoluutti on useissa kristinuskon suuntauksissa käytetty nimitys seremoniallisissa tehtävissä toimivista avustajista. Lähin suomenkielinen vastine termille on alttaripalvelija. Alttaripalvelijoiden tehtävät ja asema kirkollisessa hierarkiassa vaihtelevat uskontokunnittain. [Rainer J. Hanshen esikoisromaanin](#) arvoituksellinen nimi viittaa monimutkaiseen valtasuhteiden kudelmaan, jonka vaikutuspiirissä pyristelevät marginaalisen teatteriseurueen lupaava nuori näyttelijä Gabriel, tyrannimainen ohjaaja Ivan, ikääntynyt hovikirjoittaja Amos sekä kirjailijan uraansa aloitteleva nuori ja monellakin tapaa ulkopuolinen Terence.

Jokainen teoksen henkilö uhraa tavalla tai toisella jotain jonkun sellaisen ihmisen tai asian puolesta, jonka todellinen luonne jää heille itselleenkin lopulta arvoitukseksi. Amos on kirjailija, jonka teokset eivät ole koskaan tavoittaneet suurta yleisöä. Ivanin johtama teatteriseurue, jonka harjoitukset tuovat mieleen Jouko Turkan ajan teatterikorkeakoulun, on erikoistunut Amosin teosten esittämiseen. Ivan näkee Gabrielissa teatterin, kenties jopa kulttuurin pelastajan ja haluaa rakentaa jokaisen näytelmän valovoimaisen tähtensä varaan.

Räiskyvien persoonien aiheuttamien ristiriitojen kärjistyminen johtaa tilanteeseen, jossa kukaan ei oikeastaan tee mitään, tai ainakaan mitään mitä kutsumus tuntuisi vaativan. Siitä huolimatta, kuten tragediaan kuuluu, etenee tarina vääjäämättömästi kohti päätepistettään. Sanoissa ja teoissa on pahaenteisyyttä, mutta kaikki vanhat merkit eivät pidä paikkaansa. Mahdollisia polkuja osoitetaan runsaasti, mutta suuri osa mahdollisuuksista ei lopulta koskaan toteudu. Minkäänlaista todellista kuvaa henkilöistä tai tapahtumista on hankala saada, sillä perspektiivejä tarjoavat henkilöt ovat joko epäluotettavia ja epärehellisiä tai ilmaisevat näkemyksensä, ja näkynsä, oraakkelimaisen monitulkintaisesti.

Teoksen sisältämien viitteiden kirjo on valtaisa. Jo henkilöiden nimet ovat paljonpuhuvia raamatullisine ja historiallisine konnotaatioineen. Profetallisen nimen omaavaa Amosia verrataan toistuvasti antiikin kaiken tietävään sokeaan näkijään Teiresiakseen ja aluksi romaani tarjoaakin lukijalle toistuvia viittauksia antiikkiin sekä esittelee näkemyksen antiikin ja sen ihanteiden sovittamisesta nykyaikaan. Pohdinta tuo mieleen Nietzschen, joka kreikkalaisista kirjoittaessaan kirjoitti samalla tarkkanäköisesti ajastaan.

Aikaa ja ajan henkeä problematisoi myös *The Acolytes*. Tapahtumapaikkana on pääasiassa New York, mutta ajankohtaa ei kerrota. Kommunikointi tapahtuu pääasiassa kirjeitse tai puhelimitse liikkuminen kävellen, metrolla tai jopa soutaen. Koska toisin ei mainita, on teoksen helppo olettaa tapahtuvan nykyhetkessä. Mutta miten vieraalta tuntuukaan ajatus, etteivät kaikki olisi jatkuvasti tavoitettavissa tai harvinaisimmatkin kirjat löydettävissä verkkokaupoista. Puhumattakaan siitä, että teatterin, tai taiteen ylipäänsä, avulla voisi uskoa olevan mahdollista muuttaa maailmaa.

Hanshen romaani ei missään nimessä ole naiivi tai sentimentaalinen. Taiteisuskossa on ennemminkin kyse renessanssista, utopiasta, joka kytkeytyy vapauteen valita. On tosin kyseenalaista kutsua vapaudeksi tilaa, jossa valintoja on pakko tehdä, kuten traaginen traditio on toistuvasti osoittanut. Klassisten ihanteiden tavoittelemisen vaatii myös modernis-
sa maailmassa uhrauksia ja uhrautumista, toisin sanoen tekoja joita vastaan taistelemisen transgressiivisin elein edellyttää hybristä. Hybriksen hinta lienee tuhansien vuosien koke-
muksen perusteella jokaiselle tuttu.

Rainer J. Hanshe: **The Acolytes** (EyeCorner Press)